

Службен гласник на Општина Струмица

Број 13

Понеделник, 10 октомври 2005 год.

Содр жина

СОВЕТ НА ОПШТИНА СТРУМИЦА Стр.
Двогодишен план за развој на стопанството во
Општина Струмица 211

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа ("Сл. весник на РМ" број 5/02) и член 39 став 1 алинеа 3 од Статутот на општина Струмица ("Сл. гласник на општина Струмица" број 4/03), Градоначалникот на општина Струмица донесе

Решение за објавување на Двогодишниот план за развој на стопанството во општина Струмица

1. Се објавува Двогодишниот план за развој на стопанството во општина Струмица, донесен на седницата на Советот на општина Струмица, одржана на 30.09.2005 година.

Бр. 08-2979/2   Градоначалник
05.10.2005год.   на општина Струмица,
С т р у м и ц а   Зоран Заев с.р.

Врз основа на член 22 и 36 од Законот за локалната самоуправа ("Сл. весник на Р. Македонија" бр. 5/02) и член 21 од Статутот на општина Струмица ("Сл. гласник на Општина Струмица" бр. 4/03) Советот на Општина Струмица на седницата одржана на 30.09.2005 година, донесе

ДВОГОДИШЕН ПЛАН ЗА РАЗВОЈ НА СТОПАНСТВОТО ВО ОПШТИНА СТРУМИЦА

Вовед

Во процесот на децентрализација економскиот развој на општината ќе зазема значајно место во надлежностите на локалната самоуправа.

Општина Струмица ќе гради Локален Економски Развој по пат на кој локалното раководство во составот на општината ќе работи заедно со партнери од јавниот, приватниот и невладиниот сектор, со цел создавање на подобри услови за економски растеж и создавање на работни места. По пат на овој процес ќе се воспостави и одржува динамична претприемачка култура, ќе се создава нова зедница, деловна благосостојба, со цел подобрување на квалитетот на живеење за сите во Општина Струмица.

Врз основа на сопствените ресурси и потенцијали ќе се формираат основите за градењето на стратегијата за Локален Економски Развој со цел да се подобри локалната конкурентност. Локалниот Економски Развој ќе се прави како партнество помеѓу локалната власт и деловните, бизнис интереси и интересите на заедницата.

Врз основа на сето ова, Општина Струмица го потготви Двогодишниот план за стратешко планирање на развојот на стопанството.

1. Ресурси и потенцијали за развојот на стопанството во Општина Струмица

На крајниот југоисток на Република Македонија, веднаш под тромеѓето на меѓудржавните граници со Бугарија и Грција, на надморска височина од 280 метри и рас пространета на површина од 290 км² е сместена плодната Струмичка котлина, а во нејзиниот западен дел и истоимената општина Струмица. Во оваа општина живеат 54676 жители населени во градот Струмица, седиштето на општината и во останатите 25 населени места кои ја сочинуваат Струмичката општина. Нејзиниот низински дел е воедно и најгусто населено подрачје во Македонија, со 100 жители на 1км².

Специфичната географска и топографска положба на Струмичкиот регион ја карактеризираат две зонални клими. Субмедитеранска, со поголемо или помало вкрстосување со источноконтинентална, чија испреплетеност на регионот му даваат посебен белег - долгите топли лета со високосреднодневни температури и намалено годишно

количество врнежи и намалени зимски температури, со појава на ветрови од сите правци. Карактеристични за тој крај се северозападниот, југозападниот, а поретко северецот и јужниот топол ветер.

Целокупниот Струмички регион е поделен на ридско планински во кој се застапени скалестите и рамничарски почви, како и алувијалните, смолниците, гајњачите и карбонатните видови почви. Поголем дел односно 46% од обработливите површини припаѓаат на рамничарскиот рельефен дел кои се наоѓаат на надморска височина од 250-300м и се од првостепено значење за земјоделството во регионот. Тоа се површините покрај речното корито на реките Струмица, Тркања и Крива Река. Останатите 52% од површините припаѓаат на падинскиот дел, а 2% на ридскиот рельефен дел.

Ваквата почвена и бонитетна карактеристика на Струмичкото поле го определува и начинот на користење на земјиштето од страна на земјоделските субјекти. Од вкупната земјоделска површина од 32319ха, 87% припаѓаат на обработливите површини каде доминираат ораниците и бавчите, каде во сеидбените планови производителите се ориентираат на доходовните рани, средни и доцни градинарски култури за свежа консумација и преработка. На ораниците и бавчите подеднакво се застапени и житните и градинарските култури, а на ридестите површини најмногу се застапени ориенталните сорти на тутун со висок квалитет.

Современото земјоделско производство, обработка и современиот начин на пакување според стандардите на пазрот и потрошувачката како и високо едуцираниот кадар ја сврстуваат Струмичката Општина во водечките земјоделски центри во Државата и пошироко.

Низ територијата на Струмичкиот регион течат Реките Струмица, Турија, Водочница, Тркања и Моноспитовскиот канал, а главната хидрографска мрежа во општината ја сочинуваат браните Турија и Водоча кои се главните носители на водоснабдувањето и наводнувањето во Општина Струмица. Водоснабдувањето на населението во општината се врши преку системи од акумулацијата Турија. Годишно

“Струмички слив” на ЈПКД “Комуналец”, преку доводниот цевовод до фабриката за вода му испорачува 5.5 до 6 милиони m^3 сирова вода. Во акумулацијата Водоча се чуваат годишна резерва од 1 до 1.5 милиони m^3 вода во случај на прекин на вода од Турија. Во акумулацијата Турија секоја година се чуваат како резерва за градот 10 милиони m^3 вода.

За наводнување на површините од ХМС Турија годишно се испорачуваат од 3 до 18 милиони m^3 вода или просечно по 10 до 11 m^3 вода, со кои се наводнуваат од 1000 до 2500 ха обработливи површини. Од ХМС Водоча годишно се наводнуваат од 400 до 600 ха површини со годишна потрошувачка на вода од 5 до 6 милиони m^3 .

Сите тие климатски, почвени и хидрографски карактеристики на Општината Струмица и даваат белег на интензивен доходовен микрорегион во Републиката, каде најмногу се застапени рани, среднородни и доцни среднородни градинарски култури како и производството во заштитен простор со користење на современи технологии на одгледување. Во помал обем се застапени и житните, индустриските и фуражните култури.

Сточарството во Општина Струмица, главно е концентрирано во сонорите на ридско планинските населени места, каде се одгледува ситен и крупен добиток.

Со шумите во општината и регионот во целост стопанисува „Подружница „Беласица“-Струмица и тоа со 9 шумско-стопански единици распоредени на планините: Беласица, Огражден, Плавуш и Еленица, на површина од 47.607ха, од кои 10.785ха високи шуми, 29.545ха ниски шуми, 2.132ха под шикари, а останатите 5.146ха потпаѓаат на шумско земјиште. Најзастапен дрвен вид е дабот кој зафаќа површина од 27.432ха и буката на површина од 9.390ха. Дрвните резерви на спомнатите планини изнесуваат 4.345.742 m^3 дрвна маса и тоа 2.540.000 m^3 од високи шуми, 1.767.000 m^3 од ниски шуми и 37.341 m^3 од шикари. Најголем дел дрвна маса зафаќа буката со 2.380.000 m^3 , потоа дабот со 1.558.000 m^3 . Правото на сеча на подружницата изнесува 97.081 m^3 , од кои 26.000 m^3 отпаѓаат на техничко дрво, 60.000 m^3 на огревно дрво и 10.000 m^3

отпад. На дабот отпаѓа 43.000 m^3 , на буката 42.000 m^3 . Отвореноста на шумите со шумски патишта е релативно добра.

Должината на патната мрежа изнесува 47км, или 9,9 м/ха. Подружницата располага и со мобилен расадник кој се простира на површина од 4,2ха од кои 0,6ха во 6 најсовремени хали за производство на шумски садници и садници на цвеќе со капацитет од 500.000 садници по хала. Шумското стопанство има 134 вработени од кои 1 магистер, 23 со високо, 4 со високо, 38 со средно образование и 68 останати. Покрај стално вработените голем број фирми и поединци вршат услуги на подружницата во сите фази на производството.

Според досегашните истражувања, Општина Струмица не располага со значајни количества рудно богатство. Постојат минерални ресурси кои воглавно се надвор од синорот на општината. Експлоатацијата е сконцентрита на падините на планината Огражден каде се експлоатира натриски фелспат и на планината Беласица каде има наоѓалишта на калциум- карбонат

Во Општина Струмица постои релативно развиена индустрија и тоа за преработка и повисока финализација на примарно земјоделско производство, кланици и конзумни млекарници во приватениот сектор, како и капацитети за конзервирање и пакување на земјоделски производи, фабрика за обработка и ферментација за тутун. Застанана е и мелничко пекарската индустрија како и занаетчиско слаткарски работилници.

По распаднувањето на единствениот дрвно преработувачки капацитет на територијата на Општина Струмица – „ДИЈОС“ Струмица се формираа повеќе капацитети кои се занимаваат со примарна и финална обработка на дрво, како и производство на мебел.

Особен акцент треба да се стави на текстилната индустрија во која има вработено околу 2100 работника воглавно во производството на предиво, како и производство на лесна и тешка конфекција.

На овие простори постои и металопреработувачката и електронската индустрија која е во постојан подем.

Особено важно е да се спомне и фабриката за производство на санитарна керамика каде голем дел од работоспособното население најде своја егзистенција. Исто така е застапена и индустријата за градежни материјали , како и доста развиена градежна оператива.

Банкарскиот систем кој го опслужува стопанскиот и нестопанскиот сектор се одвива главно преку : Комерцијална Банка, Стопанска Банка, Тутунска Банка, Кредитна Банка ,Уни Банка, Прокредит Банка, Поштенска Банка, Тетекс кредитна Банка, Охридска Банка, поголем број штедилници и менувачници.

Населението на Општина Струмица го сочинуваат Македонци, Турци Роми, Срби, Власи и Албанци кои својата егзистенција претежно ја наоѓаат во земјоделството и индустријата,

Населението во Општина Струмица е релативно едуцирано, а самата едукативна рамка ги содржи згрижувањето, воспитувањето и образованието на децата од предшколска возраст до степен на средно образование, а од скоро време постојат и дисперзирани студии од областа на земјоделството.

За згрижување, воспитување и образование на децата од предшколска возраст се грижи РО "Детска радост". Организацијата има дисперзирани објекти, од кои 5 во градот Струмица кои згрижуваат околу 900 деца.

Основното образование се врши во 17 централни и основни училишта.

На територија на гратацкото подраје функционираат четирите централни основни училишта: "Видое Подгорец", "Сандо Масев", "Маршал Тито" и "Никола Вапцаров". Од 1950 година постои и ниското музичко училиште "Боро Џони" кое годишно го посетуваат 350 ученици.

Средното образование се одвива во трите средни училишта: "ДТСУ Јане Сандански", ТТУЦ "Никола Карев" и Земјоделскиот училиштен центар "Димитар Влахов".

Солидни знаења младите стекнуваат и преку Народна техника, Домот на техничка култура, Работничкиот универзитет "Јоска Свештарот" и "Агростарт АБЦ".

Здравствената инфраструктура е доста солидна и е нај распространета во

регионот. Покрај Медицинскиот центар во Струмица, постојат уште 4 амбуланти во вкупно 10 населени места. Покрај тоа постои и Завод за здравствена заштита. Во примарната здравствена заштита функционираат Диспанзерот за жени Диспанзерот за деца и школска младина, како и централна општа ординација и 24 здравствени станици во поголемите населени места и месни заедници. Во последно време во градот се формирани и 11 приватни здравствени организации и 15 приватни аптеки, Заради зачувување на здравствената состојба на расположивиот сточен фонд, во општината работи и ветеринарна станица, како и повеќе приватни ветеринарни аптеки.

Населението од овој регион е доста информирано со помош на седумте медиуми од кои 3 телевизии, 3 радиа и еден локален весник.

Општина Струмица е добро отворена и поврзана со магистралните сообраќајници со Република Бугарија и Република Грција, како и регионалните патни правци Струмица-Радовиш-Штип, Струмица-Ново Село - граничен премин за Република Бугарија, Струмица-Валандово, Струмица-Берово, и добро развиена транспортна локална мрежа, поврзувајќи ги сите локални населени места и општини со градот Струмица. Општина Струмица располага со модерно асфалтирана патна мрежа низ која граѓаните на општината безбедно се движат и комуницираат.

Железнички сообраќај на територија на Општина Струмица не постои, но со изготвување на квалитетна студија за железничко поврзување на општината со останатиот дел од државата и пошироко, во долгledно време и тој важен сегмент од современото живеење на општината ќе биде решен. Затоа пак има организиран автобуски превоз и транспорт на патници кои го врши единствената транспортна организација "Струмица Експрес", како и поголемиот број такси здруженија кои на Струмичкиот регион му даваат белег на современ транспортен центар на патници и стоки. Транспортот на стоки го вршат повеќе приватни претпријатија кои располагаат со транспортни превозни сретства, а меѓу водечките од нив е "Интерглобус" Струмица.

Заради потребите на царината постои терминал со површина од 17 000 м² и магацински простор од 1 000 м², како и повеќе шпедитерски претпријатија

Со преминот од договорна во пазарна економија се наметна суштинска потреба од реформа во земјоделството, односно реформа во организацијата на прометот со земјоделско-прехрамбени производи, а тоа се состои во квалитетно современо производство, преработка и пакување според барањата на потрошувачите, откупот како и прометот на големо и мало.

Поради повремената коњуктурност на оделни земјоделски производи присутни на пазарот во земјата, која создава неорганизиран откуп, верижна трговија, накупци и прекупци, нестабилни и нереални цени со што единствено производителот и државата се во трајна загуба, се создаде неминовна потреба од создавање на прометна институција "АгроБерза" каде би требало да се врши концентрација на понудата и побарувачката и постигнување стабилни и реални цени.

Сепак на тие простори функционираат повеќе други институции како: трговски центри, пазари на големо, саеми, каде листата на стоки во берзанскиот пласман ја сочинуваат следните производи:

1. Во свежа состојба

Домати, пиперки, краставици, компир, грав, ориз, друг зеленчук, јаболки, круши, праски, кајсии, вишни, грозје, печурки, непреработен тутун.

2. Во смрзнатата состојба

Пиперки, овошје

3. Преработки

Преработен зеленчук, виноично и флаширано, кондиторски производи, тестенини

4. Сточарски производи

Јагниња, јагнешко месо, овчо месо, суммеснати производи, млеко и млечни производи.

Како и набавка на : вештачки губрива, заштитни средства, семенски и посадочен материјал.

За електричната мрежа во општината и регионот во Целина е задолжено претпријатието "Електро-Струмица". Должината на електричната мрежа изнесува 892 км, од која 103 е поврзана кабловски. Опфатени се сите населени места преку три трафостаници од 110/10 кв и преку 280 трафостаници од 10/04 кв.

ПТТ инфраструктурата е на задоволително ниво. Носител на оваа дејност е Основната организација за ПТТ сообраќај "Струмица", со главна пошта лоцирана во централното градско подрачје и селските пошти и поштенски шалтери. Со тоа Општина Струмица се вбројува во еден од најmodерните, современи Градови во Република Македонија.

Струмичкиот регион се карактеризира со одредени функционални белези на неговата туристичко - географска положба, при што треба да ги истакнеме неговата транзитивност, контактност и поливалентност.

Транзитивноста и контактноста, кои овој регион ги поседува, пред се, произлегуваат од неговата местоположба во крајниот југо-исток на Р. Македонија, веднаш под тромеѓето на меѓудржавните граници на нашата земја со Р. Бугарија и Р. Грција. Од особено значење, за транзитивноста на овој регион е неговата собраќајна поврзаност кон Р. Бугарија преку граничниот премин Ново Село и со меѓународната магистрала по долината на реката Вардар.

Контактноста на струмичкиот регион се согледува преку неговото граничење со Бугарија и Грција и преку отвореноста на нашата земја кон соседите и воопшто кон другите држави.

Поливалентноста, на овој регион е содржана во вредностите кои се елементи на овој регион. Испреплетеноста на природните и антропогените форми овозможува изразита содржајност при престојот на туристите. Имено, природните вредности во овој регион имаат рекреативни, куриозитетни и естетски карактеристики, додека антропогените елементи кои доминираат во просторот претставуваат значајно знаменито и естетско надополнување.

Од досега изложеното произлегува дека струмичкиот регион се карактеризира со туристичко географска положба која претставува одредена туристичка вредност и важен фактор за туристичкиот развој.

Струмичкиот крај е богат со мошне вредни, па и уникатни културно-историски споменици од времето на антиката па се до денес.

Некои од нив се добро зачувани, а други се реставрирани, конзервирали или реконструирани. Покрај пронајдената керамика и други предмети од доцниот неолит, еден од најстарите делумно сочувани споменици од римскиот период е Римската терма во Бања Банско, во непосредна близина на хотелот „Цар Самуил“, откриена во 1978 год. Бањата ја користела топлата минерална вода во Банско, чиј извор се наоѓа над термата. Овој објект, несомнено, бил термо-балнеум, и тоа еден од најстарите на Балканот.

Комплексот цркви „Св. 15. тивериополски маченици“ во Струмица е една од најстарите ранохристијански базилики на Балканот. Со неа е сврзано народното предание за 15-те христијански маченици дојдени од Тивериопол. Ископувањата покажаа дека „Св. петнаесет“ всушност претставува комплекс на цркви од различни временски периоди, и тоа: претхристијанска, ранохристијанска базилика, крстообразна црква и нејзината подоцнежна обнова.

Манастирската црква „Свети Леонтиј“ во Водоча, која најверојатно потекнува од времето на Цар Самуил, била седиште на Струмичката епископија.

Манастирската црква во Вељуса „Св. Богородица Елеуса“ (Милостива), според архитектонското решение, е единствената градба од таков вид во Македонија од периодот на 11. век. Црквата е навистина мала по размери и речиси четрвтаста, чија основа има форма на детелина со четири листа, и во целост претставува исклучително вреден и би рекле, луксузен уметнички објект од висок стил.

Во непосредна близина на Банско е изградена црквата „Св. 40 Севастиски маченици“. Се смета дека настанала по пропагањето на Самоиловата држава, односно во 11 и 12 век. Црквата е

разрушена и од неа денес можат да се видат само незначителни остатоци, а не се знае и нејзиниот ктитор, но со голема веројатност се претпоставува дека таа била епископско седиште.

Недоволно испитан и обвиен со тајни е и манастирот „Св.Илија“ кој се наоѓа на околу 4 км јужно од градот. Во манастирот се пронајдени икони со старост од околу 350 години, поради што се претпоставува дека тој датира од крајот на 16. или од почетокот на 17. век. Тука е пронајдена и камен плоча со старословенско писмо, која, доколку не е дополнително донесена, укажува на можноста и овој манастир да е приближно стар како Водочкиот и Вељушкиот.

Значаен субјект за културниот живот на населението во Општината Струмица како и за регионот во целина е Национален центар за Култура „Благој Јанков Мучето“ во која делува и младинскиот хор „Деница“, а каде се одржуваат низа културни манифестации од домашен и меѓународен карактер. На полето на театрската уметност најдостапен репрезентант е Народниот театар „Антон Панов“ и фестивалот за камерен театар „Ристо Шишков“, како и Меѓународната струмичка ликовна колонија и Матичната библиотека „Благој Јанков Мучето“.

Значајно место во културниот живот зазема и Струмичкиот карнавал кој од година во година станува се помасовен и привлекува голем број на посетители и туристи.

Задолжени за заштита на спомениците и културното богатство и природни реткости и музеите на територија на Општина Струмица се Зводот и Архивот на Македонија-подрачна единица Струмица.

Од секогаш на овие простори спортот заземал важно место во културните активности на градот.

Расположивите капацитети односно спортскиот Стадион „Младост“ со помошните игралишта, како и двете спортски сали во кои се одржуваат многу домашни и меѓународни натпревари од областа на фудбалот, кошарката, одбојката, борењето и каратето, овозможуваат на граѓаните задоволително место за спортување и забава.

2. Стимулација, олеснување и поттикнување на развојот на стопанството и туризмот

Во развојот на стопанството на општина Струмица особено значајно место ќе заземат стимулациите на приватниот сектор, олеснувањата што општината може да ги овозможи на бизнис секторот како и поттикнувањето на истиот да се развива со зголемена динамика и правци кон кои тежат сите европски земји.

Општината ќе ги направи сите потребни чекори со цел да овозможи услови и можности за брз и модерен начин на развивање на стопанството се со цел да општина Струмица биде современа економска општина .

За таа цел општина Струмица во наредниот двогодишен период ќе ги преземе следните чекори и активности :

Во однос на стимулирањето на отварање на нови производни погони и развојот на мали и средни претпријатија општина Струмица ќе преземе конкретни активности во оваа област и тоа :

- ✓ **Намалување на комуналните такси за изградба на нови производни погони**

Најчесто од страна на стопанствениците како една од причините за намалениот интензитет на градење на производни погони беше нагласено превисоката цена на комуналните такси кои ги плаќаат .

Затоа општина Струмица го презема чекорот да ги намали комуналните такси со цел да се стимулира градењето на нови производни погони од страна на малите и средните претпријатија.

Ваквата стимулација ќе биде одобрена од страна на Општина Струмица на инвеститорот при што покрај потребната техничка документација потребна за градба, биде доставен бизнис план за новиот произведен погон со сите потребни параметри .

Општина Струмица во наредниот период ќе подготви критериуми по кој ќе

биде извршено намалувањето на комуналните такси за потенцијалните инвеститори .

Критериумите ќе бидат изградени врз база на следните параметри и тоа: висина на инвестицијата , број на нови вработувања, број на вработување од високообразован кадар, користење на сировини од домашно(локално) потекло, големина на пазарот, процент на извозот, производство на готов или полуотов производ, воведување на нова технологија и креирање на нови асортимани на производи. Како значаен и посебен критериум ќе биде секако еколошкиот аспект на новите производни погони

- ✓ **Креирање на инфраструктурата во интерес на развојот на стопанството**

Еден од главните елементи за брз и современ развој на стопанството во општина Струмица е изградбата на потребната инфраструктура во интерес на стопанството.

Општина Струмица во своите планови ќе креира инфраструктура спрема потребите на деловните субјекти кои ќе придонесат за развој на стопанството.

Во интерес на деловните субјекти ќе обезбедува средства за изградба на потребната инфраструктура, како од сопствени извори така и од проекти и донацији. Ќе лобира кај централната власт за изградба на инфраструктура од државна надлежност, а во интерес на локалните субјекти.

Во наредниот двогодишен период општина Струмица ќе посвети особено внимание на неколку проекти за кои смета дека имаат огромно значење за развојот на стопанството во општина Струмица и нејзиниот регион и тоа :

- ❖ **Довршување на изградба на регионалниот пат Радовиш Струмица, кој е од особено значење за општина Струмица имајќи ја во предвид големата динамика на товарниот сообраќај од Струмица кон Радовиш.**

- ❖ **Довршување на патниот правец Куклиш-Банско, кој има**

свое економско значење за развојот на овој патен правец особено за развојот на туризмот.

❖ Целосното дооформување на прочистителната станица - објект од капитално значење за Општина Струмица, ќе биде еден од главните приоритети во наредниот период, со што ќе се подобри квалитетот на живеење на граѓаните од општината и регионот.

❖ Изработка на Проект за гасификација на општина Струмица и регионот, е од исклучително значење осбено по трендот на постојано зголемување на цените на нафтените деривати. Потребата од гасификација е од големо значење како за производствените погони кои трошат огромни колични на мазут и нафтени деривати, како и за загревање на стамбени објекти.

❖ Реализација на КАРДС проект за регионалниот пат Струмица Преосениково , кој ќе се реализира во периодот 2006/2007 година, со вредност од 500.000 евра , со што се врши поврзување и на локацијата предвидена за изградба на Центар за заедничка понуда на раноградинарските производи, која е од особено значење за земјоделските производители од Струмичкиот регион.

❖ Реализација на сите инфраструктурни проекти и започнување на нови кои ќе бидат предвидени со програмите во наредните две години

✓ Поттикнување и стимулирање на развојот на туризмот

Туризмот кој досега во рамките на општина Струмица бил доста малку застапен, во наредниот период на истиот ќе му се посвети посебно внимание со цел

да туризмот во општина Струмица стане профитабилна и атрактивна стопанска дејност за инвестирање. Развојот на туризмот Општина Струмица ќе го темели на следните основи и тоа :

❖ Збогатување на содржините и инфраструктурно уредување на Бања Банско, со цел прераснување на овој локалитет во туристички комплекс во регионо;

❖ Поттикнување и стимулирање на руралниот туризам особено во подбеласичкиот регион;

❖ Изградба на потребната инфраструктура за непречен развој на туризмот (пробивање на патот кон водопадите на село Габрово, изградба на трим и велосипедски патеки);

❖ Развој на ловниот туризам, особено во атарите на населбите, Орманли, Дорломбос, Мемешли со кое би се ставил акцент и на развојот на селскиот туризам;

❖ Поттикнување за омасовување на културниот и манастирскиот туризам;

❖ Струмичкиот карневал да прерасне во поголема туристичка атракција, и негово туристичко комерцилизирање;

❖ Повторно враќање на училишниот туризам во рамките на општина Струмица и летувалиштето Суви Лаки;

❖ Поттикнување за изградба на нови туристички капацитети

❖ Постојана презентација и афирмација на туристичката понуда на општина Струмица особено надвор од границите, а особено кон соседите Бугарија, Грација како и кон европските земји;

❖ Подигнувањето на културата и туризмот би соодветствуval и со зратимување на Општина Струмица со останати општини од други држави.

Во однос на олеснувањата и поттикнувањето на развојот на стопанството општина Струмица во наредниот двогодишен период ќе ги преземе следните мерки и активности:

- ✓ Лесен, брз и едноставен начин на добивање на потребната документација за изградба на производни погони општинската администрација ќе обезбеди услови и начини за брзо обезбедување на документација за изградба на производни погони;
- ✓ Општината ќе подржува и ќе учествува во организирањето на саемски манифестации како во самата општина и надвор од неа и државата со цел презентирање на сопственото стопанство неговите потенцијали и можности. Таква манифестација ќе се одржи во Струмица во октомври 2005 година, исто така општина Струмица учествува и на саемот Гевгелија-Експо кој воедно е и меѓународен. Ваков меѓународен саем ќе се одржи и во Струмица 2006 година;
- ✓ Општината ќе обезбедува лесен пристап на информации за стопанските субјекти во однос на проекти, донации;
- ✓ Општината ќе поттикнува и ќе ги подржува странските партнериства со стопанските субјекти од општината;
- ✓ Општината ќе обезбеди соработка и изнаogaње на пазари на сопствените стопански субјекти.
- ✓ Една од мерките кои ќе ги преземе Општина Струмица за да го поттикне отварањето на нови работни места е мерката за намалување на комуналните такси за изградба на производствени погони. Ваквата мерка сметаме дека ќе даде резултати бидејќи еден од критериумите за намалување на комуналните такси за изградба на производни погони ќе биде точно отварањето на нови работни места.
- ✓ Една од мерките која ќе ја преземе општината е реализација на проектот со УНДП Проект за вработување на високообразовни кадри кои не биле досега вработени. Со овој проект ќе се вработат високообразовни кадри во стопанските субјекти каде ќе ја добијат можноста за свое докажување пред менаџерите и на тој начин ќе излезат на пазарот на трудот со што ќе ја зголемат можноста за понатамошно ангажирање во стопанските субјекти;
- ✓ Општината во стратегијата на отварање на нови работни места особено грижа ќе посвети на самовработувањето на социјалните и загрозените групи на граѓани.

Целните групи што би биле опфатени со микрокредитирање:

- Млади и невработени лица до 29 години со средно или високо образование;
- Возрасни лица кои долго време се невработени;
- Невработени луѓе без образование и занает;
- Жени со специфични социјални проблеми (самохрани мајки);
- Лица со телесен инвалидитет и други лица со посебни потреби;
- Лица со стручна подготвка кои останале без работа од причини како технолошки вишок и стечајни постапки.

3. Стратегија за отварање на нови работни места

Во процесот на развојот на стопанството во општина Струмица важен сегмент во самата стратегија е и отварањето на нови работни места. Проблемот на невработеноста и во општина Струмица предизвикува загриженост во општинската администрација поради што во наредниот двогодишен период ќе се преземаат активности со цел намалување на невработеноста и отварање на нови работни места.

Целни групи за кои општината смета дека треба да имаат приоритет при микрокредитирањето се :

- Лица со телесен инвалидитет и други лица со посебни потреби;
- Жени со специфични социјални проблеми (самохрани мајки);
- Лица со стручна подготвка кои останале без работа од причини како технолошки вишок и стечајни постапки (а се социјално загрозени).

Секторите во кои ќе се врши кредитирањето и ќе имаат приоритет се :

- земјоделие
- занаетчиски дејности
- сервисна индустрија
- рурален туризам
- индустрија
- трговија
- природно опкружување

При што општината склучи договор за доноирање на парични средства во висина од 34.000 евра со ИМГ од Италија за микрокредитирање на социјални и загрозени групи на граѓани за самовработување. Микрокредитирањето ќе биде без камата, без било какви инструменти за обезбедување со цел да им се помогне на овие групи при креирањето на своето самовработување.

Со процесот на микрокредитирањето ќе раководи Единицата за менаџирање на проектот (ПМУ) со која ќе раководи Градоначалникот на општина Струмица Зоран Заев и ќе ги постави другите членови на ПМУ , а која ќе има улога да :

- Поставува критериуми
- Ќе ги дефинира условите на микрокредитирање

- Ќе врши крајни проценки и селекции на предлог проектите

Микрокредитирањето ќе биде револвинг фонд со цел да има поголем број на корисници. Ваквиот фонд општината по истекот на двогодишниот договор има намера да го зголеми со други донаторски и сопствени средства.

✓ Во процесот на отварање на нови работни места Градоначалникот на Општина Струмица директно ќе учествува во преговорите со деловните субјекти за можноста за отварање на нови работни места

Во креирањето на стратегијата за вработување и отварање на нови работни места , мошне важно место е и политиката на креирање на кадри за нареден период , општината активно ќе учествува во креирањето на соодветни кадри во средните учлишта, кадри кои ќе бидат димензионирани спрема потребите на пазарот на трудот и реалните потреби на стопанските субјекти. Во прилог на тоа е залагањето на општината за дисперзирани струдини од Земјоделскиот факултет по раноградинарство и цвеќарство во нашиот град и заложбата на Општина Струмица истиот да прерасне во повисока институција.

4. Формирање на центри за развој на економијата

Во прилог на побрз развој на стопанството во општина Струмица општинската администрација ги презема следните чекори за формирање на два Центри за развој на економијата и тоа :

- ✓ Центар за локален економски развој

Центарот за локален економски развој е формиран од четири општини и тоа : Струмица, Василево, Босилово и Ново Село. Потребата за формирање на еден ваков Центар е резултат на повеќе причини и тоа: Развојот на регион е големо

значење на сите општини, стопанството на сите четири општини е меѓусебно поврзано од повеќе аспекти, поголеми можности за аплицирање и добивање на проекти за регионалниот Центар отколку да се аплицира за секоја општина посебно, поголеми можности за добивање на средства од структурните фондови од Европската унија кога се аплицира како регион, и др.

Центарот ќе има за задача да ги координира сите активности на општините поврзани со локалниот економски развој, координирање на заеднички проекти за регионот, развивање на развојни стратегии за целиот регион, подршка на стопанските субјекти, афирмација на стопанството, негово презентирање и промовирање.

Седиштето на Центарот за Локалниот Економски Развој ќе биде во Општина Струмица со истурени одделенија во другите три општини Василево, Босилово, Ново Село.

Во развојот на овој Центар се преземаат конкретни чекори и тоа: при што се конкурира на Проект за избор на општина за локален економски развој во УНДП.

При што проектот Центар за Локален Економски Развој на Општина Струмица во партнерство со општините Василево, Босилово и Ново Село е избран и се очекува донацијата да се имплементира кон крајот на 2005 /почетокот на 2006 година. Ваквиот проект е од големо значење за Центарот како од аспект на добивање на современа опрема, исто така и од обучување и едукација на кадарот, со цел добивање на еден Центар со современи и обучени потенцијали и ресурси кои ќе бидат во корист на стопанството во регионот.

✓ Центар за заедничка понуда на раноградинарски производи

Имајќи во предвид дека во Општина Струмица и Струмичкиот регион земјоделството е најзастапено особено производството на раноградинарски култури во заштитен простор, и е најголем производител на раноградинарски производи во државата. Општина Струмица ќе формира Центар за заедничка понуда на раноградинарски производи кон крајот на 2005 година.

Овој центар се појавува како неминовна потреба од еден повисок степен на организирање на понудата на раноградинарските производи. Ваквата потреба се појавува поради лошиот начин на организирање на пласманот на раноградинарските производи при што како негативни ефекти се појавуваат ниските откупни цени на производите, непостојана и континуирана количина на производите, неудачниот и нестандардизирани производи, несертифицирани производи, несоодветна и неквалитетна амбалажа на производите.

Центарот ќе биде формиран во партнерство со приватниот сектор од оваа област (трговци, откупувачи, преработувачи, и преставници на земјоделските производители).

Во прилог на оваа Општина Струмица веќе во својот урбанистички план има предвидено локација за изградба на ваков Центар.

Ваквиот Центар ќе преставува скlop од два дела и тоа:

- Собирен дел во кој ќе се прифака производство и дополнитело ќе се доработува. Во овој собирен дел ќе се врши калибрање, стандардизирање, сертифицирање пакување и палетирање на производството.
- Продажен дел во кој веќе пригответениот производ ќе се складира, разладува и продава, овој дел ќе биде информатички поврзан со исти или слични вакви Центри во поголемите градови во соседните и други држави .

Ваквиот Центар ќе обезбеди заедничка понуда на раноградинарските производи, постојана и континуирана понуда на стандардизирани, сертифицирани и соодветно пакувани производи, со што ќе се постигне повисока продажна цена и излез на европските пазари на кои се бараат производи со висок квалитет и стандарди.

За реализација на овој проект општина Струмица прави конкретни чекори при што нашиот проект е

презентиран на донаторската конференција организирана од FAO во месец Септември кој предизвика посебна заинтересираност од донаторит. Исто така Градоначалникот на Општина Струмица ќе врши презентација на истиот проект на Италијанскиот Бизнис Форум кој ќе се одржи на 18.10.2005 година во присуство на заменик министерот за надворешни работи на Италија и комората на Италијански стопанственици. За побрза реализација на овој проект општина Струмица исто така обезбеди и средства од КАРДС програмата за изградба на патот Струмица-Просенниково кој ќе обезбеди лесен и добар транспортен пристап и до самиот Центар.

Ваквите чекори се прават се' со цел да се промовира нашиот проект кој е од големо значење за Струмичкиот регион и воедно и да се анимираат донаторите и заинтересираните инвеститори.

Во интерес на олеснувањето на комуникациите на Општина Струмица, а воедно и целиот Струмички регион со останатиот дел од државата и пошироко, во наредниот период е предвидена и изградба на хелиодром.

✓ **Отварање на информатичка канцеларија во интерес на деловните субјекти и граѓаните на општина Струмица**

Во процес е формирање на заедничка фондација на општина Струмица и Проектот на UNDP за отварање на информатичка канцеларија која ќе биде во интерес на деловните субјекти и граѓаните со цел побрз пристап на информации и интернет комуникации.

5. Соработката со НВО секторот

Соработката со НВО Секторот во општина Струмица е значаен сегмент за развојот на стопанството и граѓанското општество.

Во прилог на тоа Општина Струмица потпиша меморандум за соработка со Центарот за поддршка на невладиниот сектор.

Во стратегијата за развој на општина Струмица соработката со НВО секторот ќе зазема значајно место а тоа и досега е потврдено со поддршка на сите невладини организации, нивните проекти, учество во заедници проекти со општината.

Исто така Општина Струмица соработува со "Еврорегионот Беласица", ваквата соработка во иднина ќе продолжи и ќе биде на едно повисоко ниво се со цел зголемување на можностите на стопанството и целокупниот развој на Општина Струмица.

Општината ќе го поттикнува и мотивира невладиниот сектор да зема активно учество во развојот на стопанството и економијата.

Двогодишниот план за развој на стопанството во Општина Струмица ќе се објави во "Службен гласник на Општина Струмица".

Бр.07-2979/1 Совет на општина Струмица
30.09.2005 год. Претседател,
С т р у м и ц а Зоран Ристов с.р.